

КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА КУРСУ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ

Оленець С.Ю.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»,
м. Полтава, Україна

Анотація. Освітній процес неможливий без контролю. Контроль допомагає ефективно взаємодіяти суб'єктам навчальної діяльності. На заняттях з медичної інформатики проводяться різні види, форми та методи контролю. Це дозволяє досягти поставлених навчальних цілей.

Annotation. The educational process is impossible without control. Control helps interact effectively with the subjects of educational activity. Different types, forms and methods of control conducted at medical computer science classes. This allows you to achieve the set learning goals.

Ключові слова: контроль, медична інформатика, навчальна діяльність.

Key words: control, medical informatics, educational activity.

Невід'ємним компонентом педагогічного процесу являється контроль. З його допомогою визначається ступінь досягнення поставлених навчальних цілей. Без контролю ефективного управління дидактичним процесом неможливе.

Контроль – це спостереження за ходом засвоєння знань, умінь та навичок. По своїй суті контроль допомагає встановлювати зворотний зв'язок, тобто отримувати інформацію за результатами діяльності суб'єктів навчального процесу. Перевіряючий з'ясовує, які саме знання, уміння та навички і в якій мірі засвоїв студент; чи готовий він до набуття нових [1].

Крім того контроль забезпечує одержання інформації щодо навчальної діяльності і самого студента. Це дозволяє йому зрозуміти, ступінь засвоєння, а також визначити прогалини у своїх знаннях. Постійний контроль привчає до дисципліни, певного ритму навчання, допомагає розвитку вольових якостей. Даний тип контролю іноді ще називають «самоконтроль».

Види, форми і методи контролю

Контроль має різні види, форми і може здійснюватися за допомогою відповідних йому методів. У педагогічній діяльності виконуються наступні види контролю: попередній, поточний, періодичний, тематичний, загальний та відкладений [2].

Попередній контроль, зазвичай, має діагностичне завдання. Проводиться він з метою визначення уже набутих знань, умінь та навичок студентів до початку вивчення курсу дисципліни. Виконується найчастіше перед вивченням нової теми або на початку навчального року. Попередній контроль дозволяє викладачеві обрати найбільш ефективні методи та форми роботи. Так у курсі медична інформатика попередній контроль проводиться на першому занятті «Техніка безпеки. Вхідний контроль. Вступ та структура медичної інформатики». Контроль на даному етапі дозволяє викладачу з'ясувати поточний рівень знань студентів (залишкові знання зі шкільного курсу Інформатики), а самому студенту усвідомити, які прогалини він має і на що слід звернути увагу при подальшому вивченні дисципліни.

Поточний контроль виконується протягом курсу навчання та дає можливість визначити у якій мірі сформовані знання, уміння, навички, а також їх міцність та глибину. Цей вид контролю виявляє пробіли в знаннях студента, таким чином викладач має можливість своєчасно надати йому допомогу. Поточний контроль є гарним стимулятором до підготовки студентом кожного заняття. При викладанні предмету медична інформатика, поточний контроль проводиться на кожному занятті перед початком вивчення теми. Він має вигляд комп'ютерної тестової перевірки (15 запитань із 5 варіантами відповідей, є можливість множинного вибору).

Періодичний контроль визначає результати роботи за певний строк. Може здійснюватися наприкінці семестру.

Тематичний контроль виконується по закінченню теми, розділу, для виявлення ступеня засвоєння вивченого матеріалу.

Підсумковий контроль призначений для одержання кінцевих результатів навчальної діяльності. Він охоплює всю систему знань, умінь та навичок із

предмету. У курсі медичної інформатики періодичний, підсумковий та практичний контроль поєднані у такий вид контролю як модульний. Проводиться він двічі протягом курсу і дозволяє оцінити знання студента із дисципліни. Складається із тестової перевірки зі всіх тем курсу (25 питань із 5-ма варіантами відповідей, є можливість множинного вибору) та практичного завдання.

Відкладений контроль – виявлення знань і умінь, що залишилися через деякий час після вивчення курсу, розділу, теми. Відкладений контроль відповідає вимогам оцінки ефективності процесу відповідно до кінцевого результату. Є дуже важливим видом контролю але у курсі медичної інформатики не проводиться. Більше притаманний спеціалізованим предметам, які вивчаються у ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» протягом декількох років.

Існують також різні форми контролю. По формі контроль можна розділити на індивідуальний, груповий та фронтальний.

Контроль також дозволяє використовувати різноманітні методи. Методи контролю – це шляхи визначення результативності діяльності навчально-пізнавального процесу.

Використовуються такі методи контролю як: письмовий, усний, практичний та комп'ютерний.

Усний контроль проводиться на занятті у формі усного опитування студента із теми. Він дозволяє виявляти набуті знання, прослідкувати логіку їх викладення, вміння користуватися цими знаннями для пояснення й опису подій та процесів, для вираження та доказу своєї позиції, тощо.

Письмовий контроль полягає у виконанні письмових робіт (вправ, контрольних завдань). Така методика контролю дозволяє перевірити знання усіх студентів групи одночасно, однак вимагає значних затрат часу.

Практичний контроль виконується для визначення та формування умінь, навичок виконання студентом практичної роботи.

Наразі розповсюдження отримав комп'ютерний контроль. Даний метод контролю є незатратним по часу. З його допомогою легко встановити єдині вимоги до визначення та оцінювання знань студента (від 50% – «3», від 80% – «4», від 90% – «5»). Крім того, одержані результати можна використати при статистичному дослідженні навчальних успіхів. Прибирається також суб'єктивізм, який може мати викладач.

Сукупність різних методів контролю, що поєднується в один називається комбінованим методом. Зазвичай комбінований контроль поєднує усне й письмове опитування. На заняттях з Медичної інформатики оцінювання студента відбувається за підсумками декількох методів контролю: тестовий контроль, виконання практичного завдання та усне опитування.

Таким чином, основні складові контролю можна зобразити у вигляді наступної схеми (Рис.1):

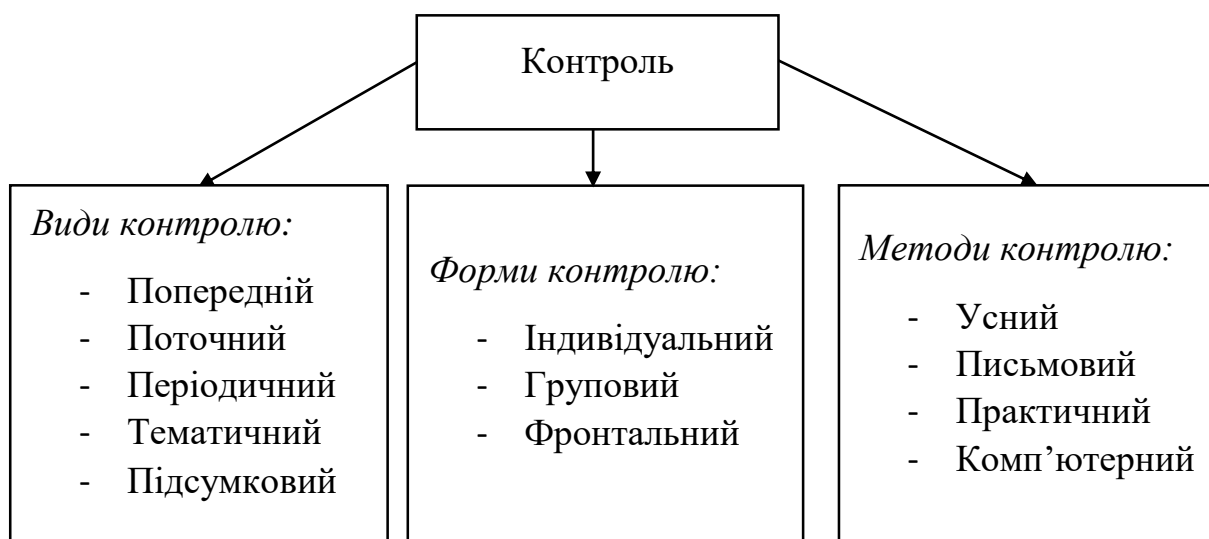

Рис. 1 Контроль: види, форми, методи

Таким чином контроль і оцінка знань студентів є невід'ємним компонентом навчально-виховного процесу вищого навчального закладу. Контроль повинен відповідати наступним вимогам [3]:

1) контроль повинен мати індивідуальний характер. Не слід оцінювати результати навчання окремих студентів маючи на увазі роботу колективу, і навпаки;

2) регулярність та систематичність проведення контролю протягом усіх етапів навчального процесу;

3) форми контролю повинні бути різноманітними. Це дозволяє краще реалізовувати навчальну та розвиваючу функції;

4) контроль повинен мати всебічний характер тобто давати можливість перевіряти не лише теоретичні знання, а й інтелектуальні та практичні уміння, навички студента;

5) контроль повинен мати об'єктивний характер, виключати суб'єктивні та помилкові судження, висновки;

6) контроль повинен реалізовувати диференційований підхід, тобто враховувати індивідуальні якості та можливості кожного суб'єкта навчального процесу;

7) вимоги до контролю повинні бути однозначними і єдиними.

ЛІТЕРАТУРА

1. Контроль і ревізія: навч. посіб. / [Р. Л. Хом'як, В. І. Лемішовський, Н. С. Станасюк та ін.]. – Львів: Магнолія, 2011. – 315 с.

2. Кальней В. А. Технология мониторинга качества обучения в системе "учитель - ученик": метод. пособие для учителя / В. А. Кальней, С. Є. Шишов. – М.: Педагогическое общество России, 1999. – 86 с.

3. Симонов В. П. Диагностика личности и профессионального мастерства преподавателя: Учебное пособие / В. П. Симонов. – М.: Междунар. пед. академия, 1995. – 192 с.